

AZ IRAT ELEKTRONIKUS IRATRÓL
KÉSZÍTETT MÁSOLAT

DR. GALAMBOS KÁROLY ÜGYVÉDI IRODA ([REDACTED])

KERÜLETI BÍRÓSÁG
[REDACTED] IRODA 2.

képviselésében eljár:

dr. Galambos Károly ügyvéd, a Budapesti Ügyvédi Kamara tagja

POSTÁN / E-MAILLEN / KÉZELŐKÉSEN / FAXON
08- 0 9
FELZET:.....
KOZTUK:.....

Elektronikus benyújtás

[Pesti Központi Kerületi Bíróság útján]

Tárgy: Alkotmányjogi panasz a Pesti Központi Kerületi Bíróság 46. Pk. 500.036/2022/14. sorszámú végzése és a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf.632.856/2022/3. sorszámú – jogerős végzése ellen.

Mélyen Tisztelt Alkotmánybíróság!

I. Az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 46. Pk. 500.036/2022. számon megindult kapcsolattartás végrehajtása iránt, [REDACTED] kérelmezőnek – a [REDACTED] kérelmezett elleni nemperes eljárásban

[REDACTED] kérelmezett (I.r. indítványozó) és [REDACTED] érdekelt (II. r. indítványozó) az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjeszti elő.

Indítványozók kérik Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg:

- a Pesti Központi Kerületi Bíróság 46. Pk. 500.036/2022/14. sorszámú végzése és a
 - a Fővárosi Törvényszék 49 Pkf. 632.856/2022/3. sorszámú végzése
- alaptörvény-ellenességét, és az Abtv. 43. §-ának megfelelően azokat semmisítse meg.

[REDACTED] kérelmezett I. r. indítványozó kéri Tisztelt Pesti Központi Kerületi Bíróságot, hogy az Abtv. 53.§ (4) bekezdése alapján **a panaszban támadott jogerős döntés végrehajtását** – a II. fokú határozatban a kérelmező terhére megállapított 15.240,- Ft perköltségben való marasztalására tekintettel - az Alkotmánybíróság eljárásának befejezéséig szíveskedjék felfüggeszteni.

Kérelme indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1. Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése, a jogorvoslati lehetőségek kimerítése

Dr. Gal

A) Az alkotmányjogi panasz alapját képező elsőfokú bíróság végzése meghozatala előtt hozott bírósági határozatok

1) Az elsőfokú bíróság – a kérelmező apa által a kérelmezett anyja ellen előterjesztett kérelmére - a **46.Pk.500.036/2022/7. sorszámú, 2022. március 31. napján kelt végzésében [I/1 irat]** megállapította, hogy a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat a kérelmezett felróhatóan megszegte, és a Pesti Központi Kerületi Bíróság jogerős 26. P.101.326/2016/31. sorszámú ítélet alapján a [REDACTED] között elmaradt folyamatos elektronikus kapcsolattartások végrehajtását elrendelte.

A bíróság a fenti végzésben felhívta a kérelmezettet, hogy a [REDACTED] között elmaradt folyamatos elektronikus kapcsolattartások pótlását azonos időtartamban, a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb **2022. június 15. napjáig**, mindegyik elmaradt kapcsolattartás vonatkozásában biztosítsa.

Elrendelte, hogy a kérelmezett köteles 4.800,- (hatezer) Ft, a kérelmező pedig 1.200,- (egyezer-kettőszáz) Ft le nem rótt illetéket az állam javára az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára megfizetni.

A bíróság kötelezte a kérelmezőt, hogy fizessen meg 15 napon belül a kérelmezettnek 9.144,- (kilencezer-egyszáznegyvennégy) Ft perköltséget. Rendelkezett arról, hogy a kérelmező és a kérelmezett ezt meghaladóan a költségeiket saját maguk viselik.

A fentieket meghaladóan a bíróság a kérelmező kérelmét elutasította.

A bíróság továbbá akként rendelkezett, hogy „Ezt meghaladóan a végzés elleni fellebbezésnek – a költségek viselésének kivételével – nincshasztó hatálya.”

2) A végzéssel szemben a kérelmezett és a [REDACTED] napján született [REDACTED] gyermek, mint érdekelt **2022. április 10. napján kelt beadványában a 7. sorszámú érdemi végzés ellen fellebbezést terjesztettek elő.** Kérték fellebbezési költségük megtérítését.

Érdekelt indítványozó a fellebbezését az első fokú végzésnek – a reá vonatkozó – rendelkezéseivel szemben - és a jogorvoslati kioktatás ellen terjeszti elő; amelyre tekintettel az első fokú végzés rendelkező részében sérelmezte:

- a bíróság nem szólította fel a kérelmezőt a kérelme hiányainak pótlására, egyrészt a kapcsolattartás pótlására vonatkozó kérelem előterjesztésére, másrészt a nemperes eljárásban a kérelemnek a kapcsolattartásra jogosult érdekeltre történő kiterjesztésére; így érdekelt az eljárásban félként nem tudott részt venni;

- a bíróság elrendelte a kérelmezőnek a [REDACTED] kettős utónevű gyermekével a [REDACTED] napjainak kapcsolattartások végrehajtását;

- felhívta a kérelmezettet, hogy a [REDACTED] között elmaradt folyamatos elektronikus kapcsolattartások pótlását azonos időtartamban, a legközelebbi megfelelő időpontban, de legkésőbb **2022. június 15. napjáig**, mindegyik elmaradt kapcsolattartás vonatkozásában biztosítsa.;

- a bíróság a végzésben kimondta, hogy „A végzés elleni fellebbezésnek – a költségek viselésére vonatkozó rendelkezés kivételével – nincs hasztó hatálya.”

Érdekelt *elsődlegesen kérte*, hogy a Fővárosi Törvényszék a Pesti Központi Kerületi Bíróság 46. Pk. 500.036/2022/7. sorszámú érdemi végzését a Pp. 389. §-a alapján alkalmazandó, a Pp.

381.§-a alapján helyezze hatályon kívül és az elsőfokú bíróságot utasítsa új eljárásra és új határozat hozatalára. Állapítsa meg a kérelmezett és érdekelt fellebbezési eljárási költségét.

Érdekelt *másodlagosan* – amennyiben az elsődleges fellebbezési kérelem nem vezet eredményre – kérte, hogy a Fővárosi Törvényszék a Pesti Központi Kerületi Bíróság 40 Pk. 500.114/2021/10. sorszámú végzését – a kérelmezett ellenkérelmének és e fellebbezésben foglaltak figyelembevételével – teljes egészében változtassa meg és a kérelmező kérelmét utasítsa el.

Érdekelt kérte a fellebbezés halasztó hatályát kizáró rendelkezés megváltoztatását, mert az nem helytálló. A Bnp. 22/A.§ (1) bekezdése kizárólag a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását elrendelő végzés esetében zárja ki a fellebbezés halasztó hatályát. A kapcsolattartás végrehajtásán kívül az érdemi végzésben hozott egyéb rendelkezések (pótlási időpont meghatározása, felhívásokról rendelkezés, eljárási költségről rendelkezés, eljárási illetékről rendelkezés, halasztó hatály kizárásának elrendelése) elleni fellebbezésnek a halasztó hatálya fennáll. Erre tekintettel a végzésben foglalt szövegezést fellebbező kérte az alábbiak szerint megváltoztatni: „A végzés elleni fellebbezésnek – a kapcsolattartás elrendelésére vonatkozó rendelkezés tekintetében - nincs halasztó hatálya.”

3) A kérelmezettnek - az elsőfokú bíróság 46. Pk.500.036/2022/7. sorszámú érdemi végzés elleni - fellebbezését a Fővárosi Törvényszék – indítványozó ismerete szerint - még nem bírálta el.

B) Az elsőfokú bíróság - indítvánnyal támadott - 46. Pk. 500.036/2022/14. sorszámú végzése

4) A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 2021. április 11. napján kelt 46. Pk. 500.036/2022/14. sorszámú végzésében a kiskorú [REDACTED] érdekelt fellebbezését visszautasította [I/2 irat].

A bíróság a végzését az alábbiakkal indokolta.

A bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról, valamint egyes bírósági nemperes eljárásokról szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnptv.) 1. § (1) bekezdése szerint a bírósági polgári nemperes eljárásokban - ha törvény eltérően nem rendelkezik – a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) szabályait a polgári nemperes eljárás sajátosságaiból eredő eltérésekkel kell alkalmazni.

A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp.) 365. § (5) bekezdése alapján fellebbezéssel élhet a fél, valamint az, akire a határozat rendelkezést tartalmaz, a rendelkezés rá vonatkozó része ellen.

A Pp. 366. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy ha a fellebbezés elkésett, vagy olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel, az elsőfokú bíróság a fellebbezést visszautasítja; e végzés ellen külön fellebbezésnek van helye.

A Bnptv. 1. § (2) bekezdése szerint az eljárásban kérelmező az eljárást kezdeményező személy, kérelmezett, akivel szemben az eljárást megindítják, feltéve, hogy van az eljárásban a kérelmezővel szemben álló személy.

A kiskorú gyermek a polgári eljárásokban perbeli jogképességgel rendelkezik a Pp. 33. §-a alapján.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.) 8. § (1) bekezdése szerint a gyermeknek joga van a szabad véleménynyilvánításhoz, és ahhoz, hogy tájékoztatást kapjon jogairól, jogai érvényesítésének lehetőségeiről, továbbá ahhoz, hogy a személyét és vagyonát érintő minden kérdésben közvetlenül vagy más módon

meghallgassák, és véleményét korára, egészségi állapotára és fejlettségi szintjére tekintettel figyelembe veszik.

Az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembe vételét a bíróság számára a Ptk. 4:171. § (4) bekezdése a szülői felügyelet gyakorlásának bírósági rendezésekor, és a Ptk. 4:181.§ (2) bekezdése a kapcsolattartás rendezése során írja elő. A kapcsolattartás körében ugyanakkor a jogszabály a kiskorútól jognyilatkozat megtételét nem kívánja meg. A kiskorú gyermek ezen eljárásban a Pp. 34.§ (1) bekezdés c) pont szerint perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezhet.

A kiskorú gyermek a Ptk. 4:178. § (1) bekezdés alapján a kapcsolattartásnak anyagi jogi jogosultja. De kapcsolattartásra jogosult a gyermekén és a szülön kívül a Ptk. 4:179. § (1) bekezdésében, valamint a 4:179.§ (3) bekezdésében foglalt személyek is. Mindezért önmagában az anyagi jogi jogosultak köre alapján az eljárásban félként résztvevők személye nem állapítható meg.

A Bpntv. 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező és a kérelmezett vehetnek részt.

A Bpntv. 22/A.§ (2) bekezdés helyes értelmezése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a fenti anyagi jogosultak közül a Ptk. szerinti azon kapcsolattartásra jogosult és kötelezett kérheti, akit a végrehajtandó határozat vagy egyezség kapcsolattartásra jogosít, illetve kötelez. A jelen ügyben végrehajtandó jogerős ítélet alapján pedig a gyermek jogosult, illetve kötelezett pozíciója nem állapítható meg, ezért az eljárásban kérelmezőként, illetve kérelmezettként nem léphetett volna fel. Mindezért a kiskorú gyermek a végrehajtási eljárásban a felek jogállását nem gyakorolhatja.

A Pp. magyarázata szerint a peres eljárásban a kiskorú gyermek lehet peres fél (pl. apaság vélelmének megdöntése iránti perben), tanú vagy ún. érdekelt. Ez utóbbi speciális perbeli szereplő, akit nem illetnek meg a felek jogai, illetve nem terhelnek kötelezettségei, de jogállása a tanúéval sem azonos, hiszen nem tényekre vonatkozóan nyilatkozik, hanem a jövőbeli elképzelésével kapcsolatosan nyilvánít véleményt.

A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban hozott rendelkezés kötelezette a kérelmezett. A kapcsolattartással érintett gyermekekre nézve marasztalást tartalmazó döntés nem születhet, közvetlenül rá vonatkozó rendelkezést a végzés nem tartalmazhat, ezért a fellebbezés lehetősége eljárásjogi szempontból sem áll fenn.

A bíróság a fentiekre tekintettel az érdekelt fellebbezését a Bpntv. 1. § (1) bekezdés szerint alkalmazandó Pp. 366. § (1) bekezdése alapján visszautasította.

B) Az indítvánnyal támadott – a Fővárosi Törvényszék 49. Pkf. 632.856/2022/3. sorszámú - II. fokú végzés tartalma

5) Az indítvánnyal támadott 14. sorszámú – az érdekelt (14. életévét betöltött) gyermek fellebbezését visszautasító – végzés ellen a gyermek érdekelt terjesztett elő fellebbezést.

A Fővárosi Törvényszék, mint másodfokú bíróság a 2022. június 22. napján kelt és jogerős 49.Pkf.632.856/2022/3. sorszámú végzésben az elsőfokú bíróság végzését helybenhagyta; továbbá kötelezte a kérelmezettet, hogy 15 napon belül fizessen meg a kérelmezőnek 12.000 (tizenkettőezer) forint + ÁFA, összesen 15.240 (tizenötezerkettőszáznegyven) forint másodfokú eljárási költséget. [I/3 irat]. Megállapította, hogy az eljárás illetékmentes.

A II. fokú bíróság érdemi döntése az alábbiakat tartalmazza:

[31] A gyermek, mint érdekelt fellebbezése nem alapos.

[32] Az érdekelt a másodfokú bíróság által gyakorolni kért felülbírálati jogkört az elsődleges – a végzés hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítására irányuló – fellebbezési kérelme vonatkozásában a Pp. 380. § c) pontja szerint jelölte meg azzal, hogy az elsőfokú bíróság az eljárás lényeges szabályainak megsértésével hozta meg határozatát.

[33] A jelen nemperes eljárásban is irányadó Pp. 380. § c) pontja abban az esetben teszi kötelezővé az elsőfokú határozat eljárási szabálysértés miatt történő hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, ha az olyan „orvosolhatatlan formai hiányosságban szenved, ami miatt érdemi felülbírálatra alkalmatlan”.

[34] A Fővárosi Törvényszék a hatályon kívül helyezés fentiekben említett jogszabályi feltételeinek fennállását az érdekelt által hivatkozott eljárási szabálysértéseket illetően nem találta megállapíthatónak. Téves jogszabály értelmezést adott a fellebbezés a támadott 14. számú végzés formai érvénytelensége tekintetében, mert a végzés meghozatali dátuma fogalmilag különül el az elektronikus rendszeren keresztüli kiadás és az ehhez szükségesen megtett bíró illetve eljárásra jogosult titkári intézkedésektől.

[35] Alapítalanul hivatkozott az érdekelt a fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróság végzése nem felel meg az okirati feltételeknek, mert az elsőfokú végzés 2021. április 11-re van keltezve, de sem papír alapon, sem elektronikusan 2021. április 11-én nem került aláírásra, emiatt szerinte alakilag nem felel meg a Pp. 323. § (1), (2) és (3) bekezdése b) és c) pontjában foglalt, közokiratra vonatkozó rendelkezéseknek, ugyanis az aláírások napja nem térhetne el egymástól. Ezen érdekelti fellebbezéssel kapcsolatban a másodfokú bíróság utal arra, hogy a határozatok meghozatalának napja az a nap, amikor a bírósági ügykiosztás szerint a kérelemről való döntés megszületik. Ezt követően kerül sor az írásba foglalásra, majd az aláírásra – nem elektronikusan – azt megelőzően, hogy a határozatot a bíróság a felek részére kézbesíti. Az, hogy konkrétan mikor írta alá a bírósági titkár az elsőfokú határozatot, önmagában jelentőséggel nem bír. A fellebbezés és más egyéb további eljárási cselekmények szempontjából jelentősége annak van, hogy ezt a tárgyaláson kívül meghozott határozatot a felek mikor vették át, ugyanis ezen időponttól lehet számítani a fellebbezési határidőt. Az e körben felhívott jogszabályok megsértésére történő érdekelti hivatkozás ezért nem fog helyt; a fellebbezéssel támadott végzés tekintetében „további vizsgálat” szükségtelen volt.

[36] A másodfokú bíróság miután az érdekelt elsődleges – a végzés hatályon kívül helyezésére és az elsőfokú bíróság új eljárásra és újabb határozat hozatalára irányuló – fellebbezési kérelmét megalapozatlannak találta, ezért a másodlagos fellebbezési kérelemnek megfelelően érdemben vizsgálta az elsőfokú bíróság visszautasító döntését a fellebbezés érve alapján.

[37] A másodfokú bíróság a fellebbezés érveivel szemben, az elsőfokú végzés helyes jogszabály alkalmazását osztva az alábbiakban kifejtetteknek tulajdonított jelentőséget.

[38] A Bpnt. 1. § (2) bekezdése és a 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti nemperes eljárásban félként a kérelmező – mint eljárást kezdeményező személy – és a kérelmezett vehetnek részt. A kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint a kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személyek kérhetik. Az eljárásban a gyermek érdekeltként történő részvételére, illetőleg a nemperes eljárásba érdekeltként a fellebbezési eljárásba történő belépésére a Bpnt.

1. § (1) bekezdése szerint irányadó Pp. rendelkezések lehetőséget nem adnak.

[39] Az Egyezmény 12. cikke biztosítja az ítélőképessége birtokában lévő gyermek szabadon kinyilvánított véleményének kellő tekintetbe vételét és az érdekelttsége mellett folyó bírói vagy közigazgatási eljárásokban a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelő meghallgatását. Ugyanezt a Gyvt. 8. § (1) bekezdés gyermeki jogként tartalmazza. E

rendelkezésekre is figyelemmel az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének figyelembevételét a szülők számára a Ptk. 2:12. § (4) bekezdés, 2:14. § (3) bekezdés a törvényes képviselő, a Ptk. 4:148. § a szülői felügyelet gyakorlása során; a bíróság számára a Ptk. 4:171. § (4) bekezdés a szülői felügyelet gyakorlásának bírói rendezésekor; a bíróság és a gyámhatóság számára a Ptk. 4:181. § (2) bekezdése a kapcsolattartás rendezése során írja elő.

[40] A kapcsolattartás körében a jogszabály a kiskorútól jognyilatkozat megtételét nem kívánja meg. A meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó előírások a kiskorút terhelő jognyilatkozattételi kötelezettségként nem értelmezhetőek. Alaptalan a fellebbezőnek a Ptk. 2:12. § (2) bekezdés a) pont sérelmére alapított fellebbezési hivatkozása. A kiskorú gyermek ezen eljárásban a Pp. 34. § (1) bekezdés c) pontja szerint perbeli cselekvőképességgel nem rendelkezhet, ezért elviekben a Pp. 34. § (2) bekezdés a) pontja alapján a nevében a törvényes képviselője járhatna el.

[41] A bíróság és a közigazgatási hatóságok számára előírt, a gyermek meghallgatására, véleményének figyelembevételére vonatkozó eljárási kötelezettség az ítélőképessége birtokában lévő gyermek véleményének beszerzésére és a döntés során annak az eljárás többi adatával együttesen történő mérlegelésére terjed ki. A fellebbezés érveivel szemben e rendelkezés nem értelmezhető akként, hogy ezáltal a gyermeket korlátozásoktól mentesen valamennyi érintett bírósági (házasság felbontása, szülői felügyelet gyakorlásának rendezése és megváltoztatása, a gyermek harmadik személynél történő elhelyezése, a szülői felügyelet megszüntetése és visszaállítása, kapcsolattartás szabályozása és megváltoztatása, kapcsolattartási jog korlátozása vagy megvonása iránti) és közigazgatási eljárásban ügyféli jogállás illetné meg.

[42] A jogorvoslati kérelemben hivatkozott Gyvt. 8. § (3) bekezdés szerinti eljáráskezdeményezési jogot az egyes eljárási törvényekkel (Pp. 1. § (1) bekezdés) összhangban kell értelmezni, de önmagában a konkrét ügyben fellebbezési jogot megalapozó jogosultságként nem lehet figyelembe venni. Arra helyesen hivatkozott a fellebbező, hogy a kiskorú gyermek a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján a kapcsolattartásnak anyagi jogi jogosultja, de a kapcsolattartásra jogosult a gyermekkel a szülőn kívül a Ptk. 4:179. § (1) bekezdése szerint a nagyszülő, a testvér, a szülő testvére, a szülő házastársa, valamint a 4:179. § (3) bekezdés szerint a mostoha- és nevelőszülő, gyám és az a férfi is, akinek a gyermekre vonatkozó apasági vélelmét a bíróság megdöntötte. Mindezt önmagában az anyagi jogi jogosultak köre alapján az eljárásban félként résztvevők személye nem állapítható meg.

[43] A jelen jogvita elbírálása során abból kell kiindulni, hogy a Bpnt-ben szabályozott végrehajtási eljárást megelőzte-e a bíróság vagy gyámhatóság előtt a kapcsolattartás rendezése iránti eljárás; az ott született, a kapcsolattartásra vonatkozó határozat vagy egyezség végrehajtását célozza a bírósági nemperes eljárás, mely körbe tartozik a kapcsolattartás-végrehajtása iránt indított nemperes eljárás is. A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdés helyes értelmezése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását az anyagi jogosultak közül a Ptk. szerinti azon, kapcsolattartásra jogosult és kötelezett kérheti, akit a végrehajtható határozat vagy egyezség kapcsolattartásra jogosít, illetve kötelez. A jelen ügyben végrehajtandó jogerős döntés alapján a gyermek jogosult, illetve kötelezett pozíciója nem állapítható meg; ezért az eljárásban kérelmezőként, illetve kérelmezettként nem léphetett volna fel, tehát a kiskorú gyermek a végrehajtási eljárásban a felek jogállását nem gyakorolhatja.

[44] A kiskorú gyermek a polgári eljárásban tanúként, illetve az Egyezmény 12. cikkre és a Gyvt. 8. § (1) bekezdésére figyelemmel érdekelti pozícióban vehet részt. A kiskorú tanú meghallgatására vonatkozó eljárásjogi rendelkezéseket a Pp. 298. §, a gyermek érdekeltkénti meghallgatásának részletszabályait a Pp. 473. § tartalmazza. E rendelkezések sem

biztosítanak azonban önmagukban a kiskorú gyermek számára ügyféli jogállást, és fellebbezési jogot az érdekeit érintő perben hozott bírósági döntésekkel szemben.

[45] A kapcsolattartás végrehajtásáról hozott határozat és a kapcsolattartás-végrehajtási ügyben jogkövetkezmény alkalmazásáról rendelkező határozat az érintett gyermekre nézve rendelkezést (marasztalást, kötelezést) az eljárás jellegénél fogva nem tartalmazhat. A kiskorú gyermek az eljárásban nem minősül félnek, az elsőfokú bíróság döntése rá vonatkozó rendelkezést nem tartalmaz, ezért a Pp. 365. § (5) bekezdése alapján a gyermek fellebbezésre nem jogosult. Mindezek alapján a kiskorú gyermek mint érdekelt fellebbezését a bíróságnak vissza kell utasítania a Bpnt. 1. § (1) bekezdése és a Pp. 366. § (1) bekezdése alapján.

[46] Az elsőfokú bíróság a támadott 14. számú végzésében megjelölte, hogy a gyermek, mint érdekelt fellebbezésének visszautasítását a Pp. 366. § (1) bekezdésére alapította a Bpnt. 1. § (1) bekezdésére visszautalással. Megalapozatlanul hivatkozott ehhez kapcsolódóan a kérelmezett eljárási szabálysértésre, mert a Pp. 366. § (1) bekezdése tartalmazza a visszautasítás azon esetkörét is, amely a jelen adatok szerint releváns (olyan határozat ellen irányul, amely ellen a fellebbező nem élhet fellebbezéssel). Az elsőfokú bíróság a döntése meghozatalakor helytálló jogszabályi rendelkezést hivatott fel.

[47] A felülbírálat során a másodfokú bíróság is tényként vette figyelembe, hogy az érdekeltként megjelölt kiskorú gyermek korlátozottan cselekvőképes személy; a kiskorú gyermek a polgári eljárásokban a Pp. 33. §-a alapján – a Ptk. 2:1. § (1) bekezdésére tekintettel – perbeli jogképességgel rendelkezik, ezért a fellebbezés visszautasításának indoka a perbeli jogképesség hiánya nem lehet.

[48] Az Alaptörvény elvi megállapításaival nem áll ellentétben a jelen jogvitára is alkalmazandó tételes anyagi és eljárási jog, mint ahogy nem ragadható meg ehhez kapcsolódóan ellentmondás a felhívott nemzetközi szabályozottság nyomán sem.

[49] Az elsőfokú bíróság a kellően megindokolt, fellebbezéssel támadott végzésében helytálló döntést hozott az érdekelti fellebbezés visszautasításáról; a másodfokú bíróság ezért a teljeskörően elfogadott jogi érvelés mellett az elsőfokú bíróság sérelmezett 14. sorszámú végzését a Bpnt. 1. § (1) bekezdése útján alkalmazandó Pp. 389. §-a szerinti Pp. 383. § (2) bekezdés és 386. § (4) bekezdés alapján - helyes indokaira tekintettel - helyben hagyta.

Záró rész

[50] A sikertelenül fellebbező érdekelt a saját másodfokú eljárási költségét maga viseli. [51] A kérelmezett köteles megtéríteni a kérelmezőnek a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3)-(5) bekezdései alapján megállapított ügyvédi munkadíjból álló másodfokú eljárási költséget a költségviselés főszabályát jelentő Pp. 82. § (1) bekezdés és 83. § (1) bekezdése alapján, arra figyelemmel, hogy a költségviselés főszabályától történő eltérésre alapot adó Pp. 84. § - Pp. 93. § jogszabályi rendelkezései jelen tényállás tekintetében nem voltak alkalmazhatóak. A másodfokú bíróság a kérelmezői észrevételhez kapcsolódóan négy munkaóra alapján számított ÁFA-val növelt összegben.

[52] Az eljárás az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 57. § (1) bekezdés a) pontja értelmében illetékmentes.

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

1) Érdekelt indítványozó az elsőfokú – fellebbezést visszautasító - végzés elleni fellebbezést, mint rendes jogorvoslatot a bírósági eljárásban kimerítette. A nemperes eljárásban a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 2. § g) pontja alapján felülvizsgálati eljárásnak nincs helye.

Kérelmezett indítványozónak az indítvánnyal támadott II. fokú végzés ellen – az eljárási költség tekintetében – a fellebbezési joga kizárt volt, és felülvizsgálati kérelemnek sem volt helye.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

1) Indítványozók jogi képviselője a II. fokú végzést elektronikus úton 2022. július 22. napján vette át, így a 60 napos határidő (9+31+20) **2022. szeptember 20. napján jár le.** Az alkotmányjogi panaszt érdekelt indítványozó a lejárat napon elektronikusan nyújtja be az elsőfokú bírósághoz.

d) Az indítványozók érintettségének bemutatása

1) Érdekelt II. r. indítványozó az alkotmányjogi panasz ügyben érintettnek tekintendő, mert az I-II. fokú bíróság vele szemben hozott határozata [REDACTED] [REDACTED] érdekeltekre vonatkozó rendelkezéseket tartalmazott. A 14. sorszámú végzés ellen kizárólag érdekelt fellebbezett. Mivel a II. fokú bíróság ennek ellenére a végzésében a kérelmezettel szemben állapította meg a kérelmező javára a fellebbezési perköltséget, a kérelmezett, mint érintett, erre tekintettel válhatott I. r. indítványozóvá, mert számára a perköltségben való marasztalás sérelmes.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

1) Alapjogsérelem, amely bírói döntést érdemben befolyásolta a következő.

a) Érdekelt indítványozó szerint a kapcsolattartás háromoldalú jogviszonyában (gondviselő szülő – gyermek – kívülálló szülő) a 14. életévét betöltött gyermek részvétele nélkül a kapcsolattartás végrehajtásáról, annak mikénti teljesítéséről, a pótlás idejéről nem lehet végrehajtást elrendelő határozatot hozni.

A 14. életévét betöltött – korlátozottan cselekvőképes – embernek (gyermeknek) az eljárásban félként való részvételét a bírósági nemperes eljárásban hivatalból – az eljárási szabályok alkalmazásával – a bíróságnak meg kell teremtenie. Ennek elmulasztása sérti az emberi méltósághoz való jogot, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot.

Teljesen elfogadhatatlan, sérti az anyagi és eljárási jogszabályokat és az Alaptörvényt, hogy a II. fokú bíróság végzésének indokolása szerint a II.r. érdekelt indítványozót – bár a 14. életévét betöltötte és korlátozottan cselekvőképes - nem illeti meg a kapcsolattartási jog tekintetében a cselekvőképesség, a polgári (nemperes) eljárásban való részvétel, a fellebbezési jog.

Megjegyzendő: az a kérdés, hogy a perben a gyermek a saját nevében, a törvényes képviselőjének a képviseleti közreműködésével járhat-e el, kívül esik azon jogsértésen, hogy a gyermek a kapcsolattartás végrehajtása iránti bírósági nemperes eljárásban a saját neve alatt – mint korlátozottan cselekvőképes személy – részt vehet-e, és van-e jogorvoslathoz joga a reá is kiterjedő kapcsolattartás elmulasztása tárgyában hozott jogkövetkezmények tekintetében.

b) Kérelmezett I. r. indítványozó szerint a II. fokú végzésében megállapított 12.000,- Ft + áfa (15.240,- Ft) költségben a bíróság nem marasztalhatta volna a fellebbezési eljárásban részt sem vevő kérelmezettet. Ez sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot, a tulajdonhoz való jogot, a jogorvoslathoz való jogot.

c) Ha a bíróság a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban **nem követte meg a kérelmezőtől, hogy a korlátozottan cselekvőképes gyermekre tekintettel a a bírósági polgári nemperes eljárásokban alkalmazandó szabályokról [...] szóló 2017. évi CXVIII. törvény (Bnp.) 7/A cím alatti – kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti (nemperes) - eljárásban a kérelmét terjessze ki, és így az eljárásban a gyermek félként nem vett (nem vehetett) részt, mellőzhetetlen a gyermek számára a határozat elleni fellebbezési jog biztosítása, azon okból, hogy a gyermek a bírósági döntés tekintetében nyilatkozni tudjon, hogy a bírósági döntés megfelel-e a jogszabályoknak, illetve az érdekének.**

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeknek kapcsolattartáshoz való jogát állapítja meg, és nem kötelezettségét. A Ptk. 4:182.§ (2) bekezdése csak a jogosultnak fel nem róható okból elmaradt kapcsolattartás végrehajtására (pótlására) ad lehetőséget, azonban jelen esetben a kapcsolattartás elmaradása a jogosult apa magatartására visszavezethető okból történt, amelyet a bírósági végzések sem a tényállás tekintetében, sem a gyermeket megillető jogok biztosítása érdekében nem vizsgáltak. A gyermek mindenek feletti érdekét sértette az érdemi határozatban foglalt pótlási kötelezettség előírása, illetve ezzel kapcsolatos nyilatkozási lehetősége és jogorvoslati joga kizárása.

Az eljárt I-II. fokú bíróság nem végezte el az Alaptörvény 28. cikkében foglalt alkotmányossági tesztet a döntése – a korlátozottan cselekvőképes gyermeknek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásból és a jogorvoslati jogból való kizárása alkotmányossági szempontból való megfelelése tekintetében (Lásd az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését és Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdését.).

Sem az I. fokú, sem a II. fokú bíróság végzése nem tartalmaz indokolást arra nézve, hogy a kérelmezett által az apával szemben felhozott bizonyítékok alapján az indítványozó kérelmezett felróhatósága a kapcsolattartás elmaradásában miért állapítható meg. Az indokolási kötelezettség teljesítése a tisztességes bírósági eljárásnak az alapját képezi. Ennek hiányosságai, illetve mellőzése alapján az eljárás a tisztességes eljárás követelményének nem felel meg.

Indítványozó úgy véli, hogy a csatolt bizonyítékok ellenére a bíróságok mivel nem tárták fel a gyermek mindenek felett álló érdekét, azzal kapcsolatban, hogy az apával a kapcsolattartás számára nem szolgálja a gyermek javát, a tisztességes bírósági eljárás nem került betartásra.

Az I-II. fokú bíróságok a II. r. érdekelt indítványozó számára a fellebbezési jogot nem biztosították, így az I. fokú végzés, és az azt helyben hagyó végzés sérti az indítványozó emberi méltóságát, a felek törvény előtti egyenlőségéhez való jogot, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogot és a jogorvoslathoz való jogot.

d) Az alapjogi érvelés során II. r. érdekelt indítványozó hivatkozik azokra a nemzetközi szerződésekben, illetve uniós jogban az államra kötelezettséget jelentő rendelkezésekre, amely a gyermek jogait biztosítják: ez a New Yorki Egyezmény és az Európai Unió Alapjogi Chartája. Indítványozó szerint a gyermekek jogairól szóló magyar törvény is kellő kompetenciát jelentene a bíróságok számára a kapcsolattartás

végrehajthatósága körében a gyermek érdekének és jogainak védelmére, de sajnos az indítvánnyal támadott határozatban ez nem történt meg.

da) A **gyermekek jogairól szóló 1989. november 20-án kelt, New Yorkban kötött – az 1991. évi LXIV. törvénnyel kihirdetett – Egyezmény** bevezető rendelkezéseinek figyelembe vétele szükségességére történő felhívással, érdekelt indítványozó hivatkozik az Egyezmény alábbi rendelkezéseire:

2. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják és biztosítják a joghatóságuk alá tartozó gyermekek számára az Egyezményben lefektetett jogokat minden megkülönböztetés, nevezetesen a gyermeknek vagy szüleinek, vagy törvényes képviselőjének faja, színe, neme, nyelve, vallása, politikai vagy más véleménye, nemzeti, nemzetiségi vagy társadalmi származása, vagyoni helyzete, cselekvőképtelensége, születési vagy egyéb helyzete szerinti különbségtétel nélkül.

3. Cikk

1. A szociális védelem köz- és magánintézményei, a bíróságok, a közigazgatási hatóságok és a törvényhozó szervek minden, a gyermeket érintő döntésükben a gyermek mindenképp felett álló érdekét veszik figyelembe elsősorban.

9. Cikk

3. Az Egyezményben részes államok tiszteletben tartják a mindkét szülőjétől vagy ezek egyikétől külön élő gyermeknek azt a jogát, hogy személyes kapcsolatot és közvetlen érintkezést tarthasson fenn mindkét szülőjével, kivéve, ha ez a gyermek mindenképp felett álló érdekével ellenkezik.

12. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok az ítélőképessége birtokában lévő gyermek számára biztosítják azt a jogot, hogy minden őt érdeklő kérdésben szabadon kinyilváníthassa véleményét, a gyermek véleményét, figyelemmel korára és érettségi fokára, kellően tekintetbe kell venni.

2. Ebből a célból nevezetesen lehetőséget kell adni a gyermeknek arra, hogy bármely olyan bírói vagy közigazgatási eljárásban, amelyben érdekelt, közvetlenül vagy képviselője, illetőleg arra alkalmas szerv útján, a hazai jogszabályokban foglalt eljárási szabályoknak megfelelően meghallgassák.

19. Cikk

1. Az Egyezményben részes államok megtesznek minden arra alkalmas, törvényhozási, közigazgatási, szociális és nevelési intézkedést, hogy megvédjék a gyermeket az erőszak, a támadás, a fizikai és lelki durvaság, az elhagyás vagy az elhanyagolás, a rossz bánásmód vagy a kizsákmányolás — ideértve a nemi erőszakot is — bármilyen formájától mindaddig, amíg szüleinek vagy valamelyik szülőjének, illetőleg törvényes képviselőjének vagy képviselőinek, vagy bármely más olyan személynek, akinél elhelyezték, felügyelete alatt áll.

A fentiekben foglalt védelmi intézkedések szükség szerint olyan hatékony eljárásokat foglalnak magukban, amelyek a gyermek és gondviselői számára szükséges szociális programok létrehozását teszik lehetővé, továbbá a fentebb leírt rossz bánásmód eseteiben hozzájárulnak a cselekmény felismeréséhez, bejelentéséhez, a jelentés illetékes helyre juttatásához,

vizsgálatához, kezeléséhez és az esetek figyelemmel kíséréséhez; szükség szerint magukban foglalják a bírói beavatkozással kapcsolatos eljárást is.”

II.r. indítványozó jogi álláspontja szerint a New Yorki Egyezmény fenti rendelkezései is alátámasztják azt, hogy gyermek tekintetében a gondozó szülőt a külön élő apa tekintetében – a gyermeknek a kapcsolattartást alapos okból mellőző magatartására tekintettel – **a gyermek mindenek felett álló érdeke az, hogy a kapcsolattartás tekintetében az anyát kötelező bírói határozat tekintetében a gyermek -korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalany – a határozat ellen önálló jogorvoslatot terjeszthet elő, amely jogorvoslatot formális okból nem lehet vele szemben megtagadni!**

A bíróságnak ezt az Egyezményt a II.r. érdekelt indítványozó jogorvoslathoz való jogának biztosítása érdekében figyelembe kellett volna vennie.

[Lásd értelemszerűen a Kúriának az Egyezmény közvetlen kötelező alkalmazása tekintetében a **Kúriai Határozatok 2022/1. számában 27. sorszámú eseti döntés I. pontjában kifejtett elvi jogalkalmazási iránymutatását.**]

db) Az I.r. indítványozó érdekelt gyermek az Európai Unió polgára. Az **Európai Unió Alapjogi Chartája (2016/C 202/02)** (továbbiakban: Charta) biztosítja a gyermek számára a gyermeki jogokat és a jogorvoslati jogot.

dba) A Charta az III. cím „Egyenlőség” részben a 24. cikk szabályozza „A gyermekek jogait”, amely a következő rendelkezést tartalmazza:

24. Cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

A Charta tehát megkülönböztetett figyelmet ír elő a gyermek jogainak biztosítása tekintetében:

- az őket érintő ügyekben véleményük figyelembevételével kapcsolatban (életkoruknak és érettségüknek megfelelően)
- a hatóságoknak a gyermekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek mindenek fölött álló érdekének kell az elsődleges szempontban lennie;
- minden gyermek joga, hogy mindkét szülőjével rendszeres és személyes kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

II.r. érdekelt indítványozó szerint amennyiben a gyermek a nemperes eljárásban félként nem vesz részt, az Európai Unió polgáraként biztosított gyermeki jogai sérülnek, különösen arra tekintettel, hogy a Pesti Központi Kerületi Bíróság és a Fővárosi Törvényszék jogerős végzésben kifejtett jogi álláspontja szerint a gyermeket a szülők közötti kapcsolattartás végrehajtása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében fellebbezési jog nem illeti meg.

A fellebbezési jog kizárása azt eredményezi, hogy a gyermeket a fenti európai uniós polgárságából eredő – 24. cikk (1)-(2) bekezdésében foglalt - jogaitól megfosztották, mert a az II. r. érdekelt indítványozó ezeket a jogait nem gyakorolhatta. A gyermek nem tudott érvényt szerezni az apával való kapcsolattartás számára nem kívánatos, a gyermek jólétét és gondoskodást sértő kapcsolattartás mellőzésének, a nemperes eljárásban a véleménye kifejtésének biztosításának és a véleménynyilvánítási jogának figyelembe vételének. A bíróságok – mint hatóságok – nem vették figyelembe e tekintetben a gyermek mindenek feletti érdekét, amely alapján ennek az érdeknek a bírósági eljárásban a fellebbezési jog biztosítására is ki kellett volna terjednie.

dbb) A Charta az VI cím „Igazságszolgáltatás” részben a 47. cikkben rendelkezik „*A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog*” szabályairól, amelyek a következőket tartalmazza.

„47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.”

A fenti jogszabályi rendelkezésből következik, hogy mindenkit – tehát a korlátozottan cselekvőképes gyermeket is - az Unió joga által a 24. cikkben biztosított gyermeki jogaival kapcsolatban a bírósági eljárásban való részvétel megilleti, valamint önállóan gyakorolhatja a jogorvoslathoz való jogát.

Mindezekre tekintettel a gyermeknek a nemperes eljárásban félként való részvétele nélkül - kérelmezett álláspontja szerint - a bíróság törvényes döntést nem hozhatott volna.

e) Az indítványozó hivatkozik az Alaptörvény XVI. cikk (1) bekezdésében foglaltakra, amely szerint „**(1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi és erkölesi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.**”

II. r. érdekelt indítványozó úgy véli, hogy a **szükséges e védelemhez való jogba a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog is beletartozik.**

A tisztességes eljáráshoz való jog megsértése tekintetében indítványozó hivatkozik az Alkotmánybíróság 6/1989. (III.11.) AB határozatában kifejtett, a bírósági eljárásra vonatkozó alkotmányos mértékre (fair trial), amely különösen a gyermek mindenek feletti joga tekintetében nem teljesült.

2) Az ügy kapcsán felmerült alkotmányjogi jelentőségű kérdések a következő.

a) Alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy a 14. életévét betöltött gyermeket – mint korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogalanyt, aki a kapcsolattartáshoz való jog

anyagi jogi jogosultja a Ptk. 4:178. § (1) bekezdése alapján, a kapcsolattartás végrehajtása során megilleti a nemperes eljárásban való részvétel joga? A korlátozottan cselekvőképes gyermek bírósági eljárásban félként való részvétele nélkül alkotmányos határozat a bíróságok részéről hozható-e?

b) Kérdés az is, hogy a nemperes eljárásban a 14. életévét betöltött gyermek élhet-e fellebbezéssel az érdemi – az ő személyét legjobban érintő - a kapcsolattartás pótlásáról rendelkezői bírósági határozattal szemben? Ez különösen abban az esetben merül fel, ha a gyermeknek alapos oka van arra, hogy a kapcsolattartás a külön élő szülővel ne folytassa, mert az nem szolgálja a javát.

II. r. gyermek indítványozó szerint a fenti két kérdés összefüggésben van azzal is, hogy a gyermeknek, mint polgári jogalanyak az eljárásokból való kizárása, a fellebbezés visszautasítása sérti-e a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jogát, és a bíróságok által a nemzetközi egyezményekben is biztosított jogainak érvényesülése biztosítását.

2. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

1) Indítványozók az I-II. fokú bírósági határozatok alaptörvény-ellenességét az Alaptörvény alábbi rendelkezéseire alapítja:

I. cikk

(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége.

(3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

(4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.

II. cikk

Az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz [...].

IV. cikk

(1) Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz [...]

XIII. cikk

(1) Mindenkinek joga van a tulajdonhoz [...].

XV. cikk

- (1) A törvény előtt mindenki egyenlő. Minden ember jogképes.
- (2) Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek bármely megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

[...]

- (5) Magyarország külön intézkedéssel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és a fogyatékkal élőket.

XVI. cikk

- (1) Minden gyermeknek joga van a megfelelő testi, szellemi, és erkölcsi fejlődéséhez szükséges védelemhez és gondoskodáshoz.

[...]

XXVIII. cikk

- (1) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

[...]

- (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

2) Az Alaptörvénynek a fenti alapjogot biztosító rendelkezései értelmezésénél és alkalmazásánál indítványozók hivatkoznak az Alaptörvénynek a következő rendelkezéseire:

Nemzeti hitvallás

Valljuk, hogy az emberi lét alapja az emberi méltóság.

[...]

Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése.

Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi.

Q cikk

- (3) Magyarország elfogadja a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait. A nemzetközi jog más forrásai jogszabályban történő kihirdetésükkel válnak a magyar jogrendszer részévé.

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

- 1) A megsemmisíteni kért bírói döntések indítványozók szerint az alábbi indokok miatt sértik az Alaptörvény fentebb megjelölt rendelkezéseit.

a) *Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme*

[Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.]

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget az indítványozót megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek. Az I-II. fokú bíróság végzése ezzel kapcsolatos indokolást nem tartalmaz.

Indítványozók szerint az eljáró bíróságok nem tettek eleget gyermekek megillető alapvető jogok tiszteletben tartása iránti és e jogok védelmére vonatkozó kötelezettségüknek.

A gyermeknek az alapvető jogait a bíróságok nem biztosították. A bíróságok az eljárásuk során figyelmen kívül hagyták, azt, hogy a gyermek mindenképp felett álló érdeke megelőzi az apa kapcsolattartáshoz való jogát, abban az esetben, ha az apa ezt visszaéléssel gyakorolja. **Ebből az is következik, hogy a kapcsolattartás végrehajtása iránti ügyekben a gyermek részére is – ha korlátozottan cselekvőképes jogállással rendelkezik – az eljárásbeli jogokat a bíróságnak biztosítani kell.** A gyermek a kapcsolattartás alanya és nem tárgya. [A 14. életévét betöltött, korlátozottan cselekvőképes érdekelt gyermek már nem „pici-baba”, akit a kapuban átadnak és átvesznek, majd az átvevő „elviszi” a kapcsolattartás idejére.] **A kapcsolattartás körében a szülők közötti jogvita a 14. életévét betöltött gyermekre, mint korlátozottan cselekvőképes jogalanyra kiterjed.** A bíróságnak ezt a gyermek – nemzetközi egyezményekben garantált - mindenképp felett álló érdekét, annak érvényre juttatása tekintetében figyelembe kell venni, és az érdekelt indítványozó szerint a gyermek, mint korlátozottan cselekvőképes személy számára a bírósági határozatokat kézbesíteni szükséges, és a gyermeket fellebbezési jog illeti meg a kapcsolattartás végrehajtása és pótlása tekintetében!

Ennek elmulasztása, és a jogorvoslattól való elzárása Alaptörvény-ellenes!

Az alapvető jogoknak a védelmi kötelezettsége az állami szervek által, már a hatáskörük gyakorlását megelőzően megnyílik. Ugyanis az I. cikk (1) bekezdése szerint az államnak ez az **elsőrendű kötelezettsége**. Az állami szerveknek alkotmányos kötelezettsége, hogy a „Szabadság és Felelősség” fejezetben meghatározott, az embert megillető jogokat védje és óvja: ha pedig ezeket a jogokat megsértik vagy elvonják, vagy nem tartják tiszteletben, akkor az állami szervek ezen jogok védelme érdekében az I. cikk (1) bekezdése alapján fel kell, hogy lépjenek; és a döntéseik meghozatalánál ezeket a jogokat érvényesíteniük kell a jogosult javára.

Mindebből levonható az az általános következtetés, hogy az állami szerveknek a működésük során mindig figyelemmel kell lenni az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdésében foglalt védelmi kötelezettségükre, és olyan „szemmel” szükséges a döntéseiket meghozni, hogy az Alaptörvény rendelkezéseinek az állami szerv a védelmi kötelezettsége körében eleget tesz-e, illetve a döntésével a polgárnak a Szabadság és Felelősség fejezetben biztosított jogai ne sérüljenek, illetve a jogok harmonizált hatásának megfelelő döntést kell kialakítania. Ha erre nem kerül sor, az ilyen döntésekkel a polgár az állammal szemben az alkotmányjogi és más jogorvoslati eszközökkel felléphet.

Nyilvánvaló, hogy az „állam”-nak ez a védelmi kötelezettsége a jogalkalmazó szervek – a hatóságok, bíróságok - és a jogalkotó szervek működése útján kérhető számon a polgár részéről.

Indítványozó úgy véli, hogy az állami szervek döntéshozatali munkájában az I. cikk (1)-(3) bekezdésében foglalt - az indítványozó által - „Az alapvető jogok védelmére vonatkozó bírói védelemhez való jog sérelme [Alaptörvény I. cikk (1) és (3) bek.]” alapjogi értékelése és az alkotmányjogi panasz elbírálásánál „önálló alapjog”-i státusának kérdése **nem kerülhető meg.** Az Alkotmánybíróság gyakorlatában – sajnálatosan – eddig az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdését az Alkotmánybíróság nem tekintette önálló alapjognak.

Indítványozó úgy véli, hogy az I. cikk (1)-(3) bekezdése általánosan garantálja az alapjogok védelméhez való jogot minden állami szerv előtti eljárásban. Ezért az alkotmányjogi panaszok vizsgálatánál is elsőrendű szempont annak értékelése, hogy az állami szerv a döntése meghozatalánál eleget tett-e – mindenekelőtt - az Alaptörvényben foglalt alapjogvédelmi kötelezettségének.

Az. indítványozó gyermek jogorvoslathoz való jogát a nemzetközi egyezmények is garantálják, azonban az I-II. fokú bíróság mindezeket - a Q cikk (3) bekezdése megsértésével - figyelmen kívül hagyta. Erre tekintettel a bíróságnak és az Alkotmánybíróságnak is az Alaptörvény Q cikk (3) bekezdése alapján az Európai Unió Chartáját figyelembe kell vennie a döntéshozatalánál.

b) Emberi méltósághoz való jog sérelme (Alaptörvény II. cikk)

ba) Indítványozó úgy véli, hogy a 14. életévét betöltött gyermek emberi méltósága is legalább olyan fontos alapjogi követelmény, mint a felnőtt személyé [P1 a szülőké].

Ezért a 14. életévét betöltött gyermekekre vonatkozó, a szülők közötti kapcsolattartás tekintetében hozott határozatnak a végrehajtásáról rendelkező bírósági végzés a korlátozottan cselekvőképes gyermekkel való nem közlése, a fellebbezési jogból - a kora miatt való - kizárása sérti a gyermek emberi méltóságát.

Az embert megilleti az emberi méltósághoz való jog. Az emberi méltóság része indítványozó szerint az államhatalom által hozott döntések elleni jogorvoslat igénybevétele. A jogorvoslathoz való jog nemcsak „a demokratikus jogállamiság terméke”, hanem az írásbeliség kialakulásával egyidős emberi jogosultság.

A jogorvoslathoz való jogosultság jelenti azt, hogy az embert a hatóságok emberszámba vegyék. Ez indítványozók szerint független attól, hogy maga a törvény külön biztosítja-e, és kifejezésre juttatja-e (nevesíti-e) az érintett személy jogorvoslathoz való jogát.

A tisztességes és igazságos bírósági eljáráshoz való jog alapvető része, hogy a bíróság felismerje, hogy a kapcsolattartás alanya, a gyermek, és ha már a 14. életévét betöltötte (azaz a polgári jog korlátozottan cselekvőképes jogalánya), a bíróságnak a gyermek kapcsolattartása tekintetében hozott döntésére vonatkozóan érdemi fellebbezési jognyilatkozatot tehessen, amelyet a jogorvoslati rendszer alapján a felettes bíróságok megvizsgáljanak.

Jelen esetben ez elmaradt, mert az I-II. fokú bíróság az indítványozó fellebbezését – jogerősen - visszautasította; amely nyilvánvalóan Alaptörvény ellenes.

Sem ténybelileg, sem pedig jogilag nem fogadható el, hogy az a bírósági határozat, amely elrendeli a kapcsolattartás végrehajtását – éppen azon ok miatt, hogy a gyermek nem kíván az édesapjával az édesapja által megvalósított magatartás miatt kapcsolatot tartani, és az édesapjával találkozni – a gyermekekre nem terjed ki, reá a bíróság döntés rendelkezést nem tartalmaz? És a gyermeknek nincs joga, hogy mint kapcsolattartásra jogosult vitathassa a bírósági határozat törvényességét a fellebbezési joga előterjesztésével – ha már a törvényhozó nem ismerte fel azt a követelményt, hogy ebben az országban nemcsak felnőtt jogalanyok, lehetnek jogosultak, hanem a 14. életévüket betöltött gyermekek – mint polgári jogalanyok - is élnek; akiknek a mindenek feletti érdekét maga a gyermek is követelheti (fellebbezéssel) biztosítani? Ez ebben az eljárásban nem történt meg!

Mindez, amely [REDACTED] gyermekkel szemben történt, sérti a gyermek emberi méltóságát, törvény előtti egyenlőségét, tisztességes bírósági eljáráshoz és

jogorvoslathoz való jogot, amelyet a gyermek törvényes képviselőjét ellátó anyának, a nemperes eljárásban a kérelmezettnek is védenie szükséges!

bb) Az emberi méltósághoz való joggal kapcsolatban az **Alkotmánybíróság a 32/2021.(XII.20.)AB határozat** [X/477/2021.] különvéleményi indokolásokban elvi tétellel bíró megállapításokat tett. E körben érdekelt indítványozó – az indítványa alátámasztására – hivatkozik ezekre, az alábbiakban:

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó alkotmánybíró különvéleményi indokolása

„[246] A határozat rendelkező részének 2. pontjában a testületi többség döntését az emberi méltóság részjogosultságának feltételes sérelmére alapította. Ezzel a jogalappal nem értek egyet, ezért a határozat 2. pontját az alábbi megfontolásokra tekintettel nem támogattam.

[...]

[249] A jognak alárendelten meghozott közigazgatási és bírósági döntések számára a végrehajtás adja meg a létjogosultságot.

[...]

[251] Összhangban áll a testületi gyakorlattal az a rendelkező részi megállapítás, amely az állam intézményvédelmi kötelezettségére alapoz az emberi méltósághoz való jog és annak egyes részjogosultságai gyakorlása, gyakorolhatósága kapcsán {például: 24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [132]}.

[...]

[255] Az Alaptörvény II. cikkében elismert emberi méltóság az a jogilag elismert minőség, amely minden világra jött ember sajátja. Az ember létezése és méltósága együtt maga az emberi lényeg. Amint azt a Nemzeti hitvallás is kimondja, „az emberi lét alapja az emberi méltóság”. A méltóság ebben az értelemben azt fejezi ki, azt jelenti, hogy „van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése ülől kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá” (elsőként: 64/1991. (XII. 17.) AB határozat, ABH 1991, 297, 308.; az emberi méltóságra vonatkozó korábbi gyakorlat megerősítése tekintetében lásd például: 24/2014. (VII. 22.) AB határozat, Indokolás [130]}.

[256] Az emberi méltóság minden emberhez személy szerint kötődő, ezért individuális jog. Az identitás, az önazonosság pedig ezen belül a legszemélyesebb egyéni, belső meghatározottságok összességéeként – az egyén alapjellemezőiként, személyiségjegyeiként – definiálható.

[257] Másképpen megfogalmazva: embernek lenni szükségszerűség, az önazonosság pedig kívülről számon nem kérhető egyéni vállalás, a személyiség integritása. Az ember ezt az alapjogi (rész)jogosítványt a közösség tagjaként gyakorolja. De ez a tény nem változtat az alapjog individuális jellegén. Véleményem szerint ennek az egyéni alapjogi tartalomnak a feltételes sérelme az, amely kiváltja az állam intézményvédelmi kötelezettségét.

[258] A fennálló alkotmányos és törvényi szabályok jelenleg teljeskörűen biztosítják az egyének a méltósághoz és ennek részeként az önazonossághoz való jogát. Alkotmányos rendszerünknek ez az egyik fundamentuma, amely mindenki számára garantálja az etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozás megélésének szabadságát, függetlenül a társadalom összetételének bármilyen okra visszavezethető módosulásától. A társadalom összetétele – így a magyar társadalomé is – folyamatosan változik, de ez nem kényszerít senkit arra, hogy megváltoztassa a felvállalt kötelezettségeit, önazonossága részét képező alapjellemezőit.

Ehhez hasonlóan a gazdasági/politikai menedékkérők etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási hovatartozása sem befolyásolja – önmagában – az itt élő emberek belső, személyes integritását.”

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró különvéleménye

„[260] Csak az 1. és 3. rendelkező részi pontokat támogattam a testületi szavazásnál, de a 2. pontot és annak indokolását nem tudtam elfogadni.

[261] Az általam kifogásolt rendelkezési pont, felhasználva az emberi méltóságból az 1990-es évek eleji testületi többség „láthatatlan alkotmányozásának” alapjaként megalkotott általános személyiségi jogot – mely mint „anyajog”, további alapjogok létrehozását deklarálta az alkotmánybírói többség számára –, levezette a minden korlátozás nélküli önazonossághoz való jogot: „Az Alkotmánybíróság már működése legelején megkezdte az emberi méltóság hoz való jog tartalmának kibontását, így már a 8/1990. (IV. 23.) AB határozatban megállapította, hogy az emberi méltóság anyajoga magában foglalja a személyiség szabad kibontakoztatásához, vagy a magánszférához való jogot, továbbá az önrendelkezés szabadságához való jogot, a cselekvési autonómiát is. [...] Az emberi méltóságból fakadó önazonossághoz, illetve önrendelkezéshez fűződő jog magában foglalja az egyénnek azt a képességét, hogy szabad individuális választ tudjon adni azokra az etnikai, nyelvi, kulturális, illetve vallási adottságokra, amelyek önazonossága kezdeti, meghatározó keretét adják.” (Indokolás IV. rész 2. pont). Bár az idézett általános deklarációk megidézése és újak lefektetése elvontan tekintve tiszteletreméltóak, de itt, mint az Alaptörvényben lefektetett alapjogi katalógus félretolását jelentik, és általánosságuk miatt az Alkotmánybíróság tetszőleges döntési kompetenciáját alapozzák meg. Épp ennek rossz tapasztalatai miatt került be az Alaptörvény záró rendelkezései 5. pontjába, hogy az ennek hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybírói döntések hatályukat veszítik.”

Az érdekelt indítványozót az I-II. fokú bírósági végzésekben foglalt – fellebbezését visszautasító – rendelkezése éppen azért sérti, mert

- A bíróságok a gyermeket nem tekintik emberi méltóságú joganynak, olyan módon, mint ahogy ez a fenti alkotmánybírói által hozott határozat különvéleményi indokolásában szerepel, miszerint „*van az egyén autonómiájának, önrendelkezésének egy olyan, mindenki más rendelkezése alól kivont magja, amelynél fogva [...] az ember alany marad, s nem válhat eszközzé vagy tárggyá.*”
- A kapcsolattartás végrehajtásának a mellőzhetetlen alanya a gyermek. Ezért indítványozó szerint az ő kapcsolattartása tekintetében – mivel korlátozottan cselekvőképes ember – nem lehet tárgy, vagy eszköz a két szülő közötti kapcsolat tekintetében, akit csak (át)adni-(át)vinni, (el)vinni lehet!

A gyermeknek az eljárásból való kizárása, a fellebbezési jogosultsága visszautasítása súlyos Alaptörvény-sértésnek minősül, amelyre tekintettel az indítvánnyal támadott - az I-II. fokú bírósági - határozatok megsemmisítése szükséges.

bc) Az emberi méltósághoz való jog megsértése történt az indítványozó érdekelt tekintetében a II. fokú határozatban foglalt – contra legem – jogalkalmazással. Érdekelt indítványozó ezen indítványában nem a tanúkenti meghallgatásának hiányát – amely tekintetében az indokolás iparkodik a döntése alátámasztását indokolni - kifogásolja, hanem azt, hogy a bírósági eljárásban félként nem vehetett részt, így mint embert megillető bírósági eljárást nem vehette igénybe, a tisztességes bírósági eljárás alanya nem lehetett, valamint jogorvoslati jogát sem gyakorolhatta.

Az a tény, hogy a jogi szabályozás egyes esetekben lehetővé teszi a kiskorú gyermek tanúkenti kihallgatását, erre hivatkozással **a bíróság részéről nem mellőzhető a 14. életévét betöltött gyermek – anyagi jogra tekintettel – a fél jogállásának elismerése, amelyről a bíróságnak az eljárás során hivatalból kell gondoskodni**, e nélkül – ha a felet az eljárásból mellőzik, és eljárásbeli jogait nem gyakorolhatja a bíróság mulasztása miatt – a bírósági eljárás nem tekinthető tisztességes eljárásnak sem.

Az emberi méltóság sérelmét az jelenti, hogy a bíróság az eljárásban nem vette figyelembe, hogy a gyermek a 14 életévét betöltötte, és mint kapcsolattartási jog egyik alanya és jogosultja, az eljárásban nem vehetett részt és így a jogorvoslati jogát nem gyakorolhatta.

c) A szabadsághoz és biztonsághoz való jog sérelme [Alaptörvény IV. cikk (1)

bek.].

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog nemcsak az embernek törvénytelen, határidő nélküli vagy embertelen körülmények közötti fogva-tartása elleni alapjogi biztosítását, illetve a sérelmek elleni fellépés lehetőségét jelenti, hanem az ember életének megéléséhez, az emberi kötelezettségei teljesítéséhez lehetővé teszi az emberi együttélés keretei között az ember olyan magatartása kifejtése biztosítását, amely az ember életének biztonságát képes folyamatosan megteremteni.

Indítványozó szerint a szabadsághoz és biztonsághoz való jognak része a jogbiztonság érvényesülése; azaz a jogszabályoknak olyan módon való figyelembevétele és értelmezése, amely az embernek a biztonságát - alapvetően a Szabadság és Felelősség” részben foglalt alapvető jogok miként történő érvényesítése körében - meghatározza.

E körben II. r. érdekelt indítványozó utal a szabadsághoz és biztonsághoz való jog megsértése tekintetében a nem peres eljárásban eljáró bíróságok, mint jogalkalmazó szervek által a jogszabályi rendelkezések figyelmen kívül hagyásával megvalósult Alaptörvény-ellenességre:

- **ca) a indítványozó érdekeltnek a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárásban, félként való részvétele biztosításának hiányára** (kérelmező részéről az eljárásban félként történő bevonásának elmulasztására, és a gyermek részvételvének mellőzésével a bíróságok részéről a kapcsolattartás végrehajtásáról érdemi határozat meghozatalára);

- **cb) a indítványozó érdekeltnek a fellebbezésből – a fellebbezése visszautasításával – való kizárására;**

- **cc) továbbá az I.r. kérelmezett indítványozó tekintetében arra, hogy a II. fokú bíróság olyan eljárásban kötelezte fellebbezési költség megtérítésére, amely eljárásban nem vett részt.** Az a körülmény, hogy az I. r. kérelmezett indítványozó anyja a II. r. érdekelt indítványozó gyermeknek egyben a törvényes képviselője, nem jelenti azt, hogy a törvényes képviselőt lehetne a fellebbezési eljárásban részt vevő – pereszes - érdekelt helyett a perköltségekben marasztalni.

Különösen a gyermek-ember jogi biztonságát sérti az indítvánnyal támadott jogerős bírósági határozat, amely a gyermeket kizárja azon fellebbezés előterjeszhetőségéből, hogy a bíróság előtt megvizsgáltassa az elsőfokú kapcsolattartás végrehajtása tárgyában született végzés törvényességét.

Így ezen mulasztás miatt a gyermek alapvetően a biztonságát sértő jogsérelmet szenvedett, mert az Alaptörvényben biztosított jogokat az állam, illetve állami szervek – jelen esetben a bíróság – egyértelműen nem biztosította.

Jelen esetben az érdekelt indítványozó jogsérelmet szenvedett, mert az indítványozók fellebbezése nem vezetett eredményre annak érdekében, hogy a gyermeket a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott határozat tekintetében a fellebbezési jog megilleti-e.

A fejezet címét jelentő „Szabadság” nemcsak a IV. cikk (2)-(3) bekezdésében felsorolt eseteket foglalja magánban, hanem kifejezésre juttatja a „**jog társadalmi valóságának és fogalmi jegyeinek ismerete alapján**” a helyes jog kialakításának és alkalmazásának követelményét. [Lásd: Bíbó István: Válogatott tanulmányok I. kötet (1935-1944) Magvető Könyvkiadó Budapest, 1986. c. könyvben megjelent Kényszer, jog, szabadság (7-147 o.) tanulmányát, különösen a 39. o. első bekezdését, 41. oldal első bekezdését, 43. oldal második bekezdését, 44. oldalát, 47. oldalát, 125-128 oldalát, 130. oldalát.]

Nem véletlen, hogy az **Európai Unió Alapjogi Chartája** (továbbiakban: Charta) az Európai Unió polgárait megillető jogosultságok csoportosítását olyan módon végezte el, hogy az I. címben rögzített „**I. Méltóság**” körébe tartozó követelmények [Az emberi méltóság, Az élethez való jog, A személyi sérthetatlenséghez való jog, A kínzás és az embertelen vagy megalázó bánásmód és büntetés tilalma, A rabszolgaság és a kényszermunka tilalma.] után a II. címben „**Szabadságok**” csoportját (magyarul a szabadságjogokat) határozta meg [A szabadsághoz és biztonsághoz való jog; A magán- és a családi élet tiszteletben tartása; A személyes adatok védelme; A házasságkötéshez és a családalapításhoz való jog; A gondolat-, a lelkiismeret- és a vallásszabadság; A véleménynyilvánítás és a tájékozódás szabadsága; A gyülekezés és az egyesülés szabadsága; A művészet és a tudomány szabadsága; Az oktatáshoz való jog, A foglalkozás megválasztásának szabadsága és a munkavállaláshoz való jog; A vállalkozás szabadsága; A tulajdonhoz való jog; A menedékjog; Védelem a kitoloncolással, a kiutasítással és a kiadatással szemben] amelyek között feltüntette a szabadsághoz és biztonsághoz való jogot, a következők szerint:

II. CÍM SZABADSÁGOK

6. Cikk

A szabadsághoz és biztonsághoz való jog

Mindenkinek joga van a szabadsághoz és a személyi biztonsághoz.

A Chartában a „Szabadságok” részt követik az Egyenlőség (III. cím), a Szolidaritás (IV. cím), a Polgárok jogai (V. cím), az Igazságszolgáltatás (VI. cím), a Charta értelmezése és alkalmazására vonatkozó általános rendelkezések (VII. cím).

Ezért a fellebbezési jog kizárásának azzal történő indokolása, hogy a Bnp. nem teszi lehetővé a gyermeknek az eljárásban való részvételét, illetve fellebbezési jogot a gyermek részére nem biztosítja, nyilvánvalóan nem fogadható el! Ugyanis ebben az esetben az alapjogok védelme érdekében a bíróságnak az intézkedési kötelezettsége az I. cikk (1) bekezdése alapján fennállt, ennek hiányában pedig sérültek a II. r. érdekelt indítványozónak a IV. cikk (1) bekezdésében foglalt jogai!

E tekintetben szükséges azt is kiemelni, hogy a **kapcsolattartáshoz való jog, a gyermek alapvető joga**, ezért az ezzel kapcsolatos bírósági határozatot jogszerűen nem lehet a gyermeknek az eljárásban való részvétele hiányában és a fellebbezési jog biztosítása nélkül a bíróságoknak meghoznia. Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített alapvető jog sérelme erre tekintettel indítványozónál fennáll.

d) A tulajdonhoz való jog sérelme [Alaptörvény XIII. cikk (1) bek.]

Az I. r. kérelmezett indítványozó tekintetében a jogerős II. fokú bírósági határozat azért sérti a tulajdonhoz való jogát, mert annak ellenére a törvényszék marasztalta kérelmezettet a kérelmező javára megfizetendő perköltségekben, hogy a kérelmezett a fellebbezési eljárásban, mint fél nem vett részt. Fellebbezés hiányában I. r. indítványozó szerint a perköltség viselésének sem lehet a bíróság által kötelezett alanya. A fellebbezési költség viselésében ugyanis a bíróság – az eljárási szakasznak megfelelően – külön hoz döntést. Az I. r. kérelmezett a fellebbezési eljárásban nem vett részt, a 14. végzés ellen a fellebbezést a II. r. érdekelt indítványozó terjesztett elő. Erre tekintettel a sikertelen fellebbezésből eredő költségek megtérítésére az I. r. kérelmezett indítványozó nem volt jogszerűen kötelezhető.

Ezzel összefüggésben kérelmezettnek a tisztességes bírósági eljáráshoz való joga is megsértésre került.

e) A törvény előtti egyenlőség, és emberi jogképesség sérelme [Alaptörvény XV cikk (1)-(2) bek. és (5) bek.]

A törvény előtti egyenlőség sérelme abban érhető tetten, hogy a bírósági eljárásban a gyermek érdekelt indítványozó – bár korlátozottan cselekvőképes polgári jogi jogállással rendelkezik – a bíróság nem ismerte el egyenlő jogalannak a fél pozíciójában levő szülőkhöz, a kapcsolattartáshoz való anyagi joga ellenére; hiszen **a kapcsolattartás tekintetében a gyermek, mint a kapcsolattartás egyik alanya (ebben a három oldalú jogviszonyban) fellebbezési jogát a bíróságok előtti eljárásban nem gyakorolhatta.** Ez azért Alaptörvény-ellenes mert a fellebbezésből való kizárás a gyermek jogképessége – mégpedig korlátozottan cselekvőképessége – következtében került sor! Ez pedig megengedhetetlen diszkriminációnak tekintendő, mert **az Alaptörvény a törvény előtti egyenlőséghez korhatárt nem fűz!**

Az Alaptörvény XV. cikk (2) bekezdésében foglalt **diszkrimináció sérelme az indítványozó érdekelt kora miatt következett be**, holott a gyermeknek a szülőkhöz való kapcsolattartáshoz való joga e tekintetben nem korfüggő. Ezáltal a gyermek indítványozó **emberi jogképessége is sérelmet szenvedett.**

Az Alaptörvény XV. cikk (5) bekezdésében foglalt azon követelménynek, miszerint – „Magyarország külön intézkedésekkel védi a családokat, a gyermekeket, a nőket, az időseket és fogyatékkal élőket.” – ebbe a körbe beletartozónak kell tekinteni a „Magyarország” szóhasználatából eredően a bíróságokat is, és a bírósági jogalkalmazás eszközrendszerét is, azaz nem lehet figyelmen kívül hagyni és kizárni a gyermekeknek – az emberi jogukból eredő – védendő fellebbezési joguk érvényesülését a bírósági eljárás során.

f) A tisztességes, igazságos, pártatlan, időszerű bírósági eljáráshoz való alapvető jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése megsértése]

A tisztességes eljáráshoz való alapvető jog sérelmét a bírósági eljárás során hozott jogerős végzés tekintetében az alábbi tényezők, körülmények idézték elő.

Indítványozó szerint a bírósági határozatokban fellelhető **contra legem** jogalkalmazás [Lásd **20/2018. (VII.22.) AB határozatban** kifejtett jogelveket.] az érdekelt indítványozónak az I. fokú eljárásban félként történő bevonásának elmulasztásával és az érdemi végzés ellen az érdekelt indítványozó által előterjesztett fellebbezés visszautasításával (fellebbezésből való kizárásával) sérti a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogot.

Mindezek az esetek a fenti c) pontban indítványozók részéről felsorolásra kerültek, amelyekhez kérelmezett az alábbi indokolást fűzi.

*fa) Ad ca)*Érdekelt indítványozó, az érdekelti jogállásával kapcsolatban kiemeli, hogy az érdekelt gyermek maga is kapcsolattartásra jogosult, így álláspontja szerint a kérelmezőnek a nemperes eljárásban a kérelmét a 14. életévét betöltő, fél jogállásával rendelkező gyermekkel szemben is elő kellett volna terjesztenie.

Jogi álláspontja szerint a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (Pp. 36.) §-a hatálya alá tartozó olyan közös jogról van szó, amely valamennyi érintett eljárási jogosultsággal rendelkező fél (14. életévét betöltött gyermek, az anya és az apa) részvételével egységesen dönthető el.

Így az eljárásban az ítélőképessége birtokában levő [Ptk. 2:14.§ (3) bek.] és akaratnyilvánításra képes [Bnp. 22/E.§ (1) bek.], korlátozottan cselekvőképes [Ptk.2:11.; 2:12.§ (1)-(2) bek. a) pontja] kiskorú gyermeknek is félként részt kellett volna vennie, amelyből az is következik, hogy a határozat tekintetében, (függetlenül attól, hogy a kérelmező elmulasztotta, a bíróság pedig a jogszabálysértést nem észlelte és a gyermek, mint fél nélkül került sor az első fokú eljárásra) a gyermeket, mint EMBER-t megillette az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése szerinti jogorvoslathoz való jog, így a fellebbezési jogot is a bíróságnak biztosítania kellett volna számára.

A Bnp. 2. § b) pontja a beavatkozást a nemperes eljárásban tilalmazza, azonban a Pp. 40.§-a szerinti keresethez csatlakozást, valamint a felperesi (kérelmezői) pertárs jogán a nemperes eljárásba való belépést – az érdekelt tekintetében - nem zárja ki.

[Megjegyzendő: Az érdekelt azért nem terjesztett elő a nem peres eljárásban a Pp. 40.§ (1) bekezdése alapján a *kérelmezetti oldalon* a nemperes eljáráshoz csatlakozás iránti kérelmet, mert a kérelmező kérelmével nem értett egyet.

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése a gyermeket kizárólag kapcsolattartásra jogosultként határozza meg. Az érdekeltnek tehát a kérelmezettel szemben mivel nem állt fenn a kapcsolattartás tekintetében semmilyen igénye, így erre tekintettel az elsőfokú eljárásban az érdekelt a kérelmezői oldalon sem léphetett be a nemperes eljárásba.

Érdekelt a Pp. 52.§-a alapján – felperesi (kérelmezői) oldalon – pedig azért nem tudott kérelmezői pertárs jogán a nem peres eljárásba (be)lépni, mert a Bnp. 22/A. § (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelését követően a jogkövetkezmények alkalmazását a Bnp. 22/D.§ (1) bekezdése alapján már csak a kérelmező kérheti.]

A Ptk-ban foglalt anyagi jogra tekintettel az érdekelt kapcsolattartásra jogosult, és ez által a gyermek a kapcsolattartásnak a 14. életévének betöltése folytán már alanya [és nem tárgya], így érdeke fűződik ahhoz, hogy a jogai tekintetében a bíróság milyen döntést hoz a kapcsolattartás végrehajtása tekintetében, s amelyből eredően a fellebbezési jog érdekelt gyermek indítványozót megillette [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés].

Mindezt indítványozó azért vetíti előre, mert nemcsak ezen indítványt érintő jogerős bírósági határozat esetében történt a korlátozottan cselekvőképes, saját jogán kapcsolattartásra jogosultsággal rendelkező gyermek tekintetében a fellebbezési jog kizárására sor.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság, a Fővárosi Törvényszék és Fővárosi Ítéletábrla által ez ideig alkalmazott jogszabály-értelmezések arra mutatnak, hogy [REDACTED] gyermek érdekelt, mint a polgári jog alanyának a saját személyét érintő, az édesapjához való kapcsolattartása tekintetében hozott bírósági döntés tekintetében a jogorvoslathoz való jogát a bíróságok nem ismerik el. Ezt indítványozó súlyosan jogsértőnek, és Alaptörvény-ellenesnek tartja.

A jogsértés túlmutat a hazai jogszabályok sérelmén, mert a nemzetközi egyezményeket is sérti, [Q cikk (2)-(3) bek.] amelynek a betartása az Alaptörvény értelmében a bíróságoknak is, mint állami szerveknek kötelessége. E tekintetben indítványozók kiemelten hivatkoznak a Charta III. Egyenlőség cím 24. cikkében rögzített jogra és a VI. Igazságszolgáltatás cím 47. cikkében foglalt jogra.

24. Cikk

A gyermekek jogai

(1) A gyermekeknek joguk van a jólétükhöz szükséges védelemhez és gondoskodáshoz. A gyermekek véleményüket szabadon kifejezhetik. Az őket érintő ügyekben véleményüket életkoruknak és

érettségüknek megfelelően figyelembe kell venni.

(2) A hatóságok és a magánintézmények gyermekekkel kapcsolatos tevékenységében a gyermek

mindenck fölött álló érdekeknek kell az elsődleges szempontnak lennie.

(3) Minden gyermeknek joga van ahhoz, hogy mindkét szülőjével rendszeres, személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn, kivéve ha ez az érdekeivel ellentétes.

47. Cikk

A hatékony jogorvoslathoz és a tisztességes eljáráshoz való jog

Mindenkinek, akinek az Unió joga által biztosított jogait és szabadságait megsértették, az e cikkben

megállapított feltételek mellett joga van a bíróság előtti hatékony jogorvoslathoz.

Mindenkinek joga van arra, hogy ügyét a törvény által megelőzően létrehozott független és pártatlan bíróság tisztességesen, nyilvánosan és ésszerű időn belül tárgyalja. Mindenkinek biztosítani kell a lehetőséget tanácsadás, védelem és képviselő igénybevételéhez.

Azoknak, akik nem rendelkeznek elégséges pénzeszközökkel, költségmentességet kell biztosítani, amennyiben az igazságszolgáltatás hatékony igénybevételéhez erre szükség van.

fb) Ad cb) Indítványozó hivatkozik arra, hogy a Bnp. 2.§ (b) pontja alapján a nemperes eljárásban nincs helye - a Pp. szerinti - beavatkozásnak. Ezzel kapcsolatban azonban meg kell jegyezni, hogy a Bnp. 2.§-ában foglalt rendelkezések az Bnp. ún. általános részébe, még azt megelőzően kerültek beiktatásra, hogy a 2020. március 1-jétől a Bnp. 7/A. címében levő különös eljárási szabályok hatályba léptek volna.

A Bpnt. 22/A. § (2) bekezdése szerint a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtását a Ptk. szerint kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti. **E nemperes eljárásban az ellenérdekű fél jogállását jelentő a Bnp. 1. § (2) bekezdése szerinti kérelmezetti pozíciót, tehát semmilyen törvényi rendelkezés nem jelöli ki.** Hogy ki ellen szükséges a nemperes eljárást megindítani a kérelmezőnek, a Bnp. nem tartalmazza.

A Ptk.4:178.§ (1) bekezdése szerinti kapcsolattartásra jogosultnak tekintendő a gyermek.

A Bpnt. 22/A.§ (2) bekezdése tehát nem azt tartalmazza, hogy a kapcsolattartás végrehajtását csak a kapcsolattartás szabályozása során hozott végrehajtható bírósági (gyámhatósági) határozatban foglalt, kizárólag a kapcsolattartásra jogosult szülő kérheti, hanem azt, hogy olyan személy, aki „kapcsolattartásra jogosultnak vagy kötelezettnek” minősül.

Tekintettel arra, hogy a gyermeket a törvény szerint megilleti a kapcsolattartásra vonatkozó anyagi jog; így indítványozó szerint a nemperes eljárásban a fellebbezési jog is az érdekeltet megilleti [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.]!

Az a körülmény, hogy a Bnptv. 7/A §-ának beiktatásával a Bnptv. nem szabályozta a 14. életévét betöltött, bár korlátozottan cselekvőképes, de a kapcsolattartásra alanyi jogosultsággal rendelkező gyermeknek a nemperes eljárásban való részvételének eljárásjogi szabályait, a Bnptv. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. XXVII. fejezetében foglalt fellebbezési jog tekintetében nem lehetett volna a 10. sorszámú I. fokú bíróság által hozott érdemi végzés tekintetében a korlátozottan cselekvőképes gyermek fellebbezési jogának kizártságára következtetni, és erre tekintettel a meghozott 14. sorszámú végzés Alaptörvény-ellenes. [Pp. 279.§ (1) bek. megsértése).

Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése pedig egyértelmű rendelkezést tartalmaz, miszerint „*Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági vagy más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.*”

Hogy egyébként a processzuális eljárási jog – külön törvény alapján - a „fél” jogait mennyiben ismeri el vagy zárja ki, továbbá a kérelmező az érintettek valamennyi személye ellen a nemperes eljárásban a kérelmét előterjesztette-e; az érintettek a jogorvoslatához való joga érvényesülése ezen nem múlhat!

Érdekelt szerint az bírósági határozat, amely szerint az édesanyját a bíróság kötelezi arra, hogy ő, mint gyermek indítványozó olyan személlyel – az édesapjával - tartson kapcsolatot. az édesapa másik településen levő otthonában, aki őt bántalmazta és megalázta, elképzelhetetlen, hogy a jogorvoslatához való jog az ilyen határozattal szemben őt, mint - korlátozottan cselekvőkés -gyermek érdekeltet - miért nem illeti meg?

E helyütt érdekelt ismételtlen megjegyzi, hogy a Bnptv. 22/A.§ (2) bekezdése alapján a kapcsolattartás végrehajtása iránti nemperes eljárást „**a Ptk. szerinti kapcsolattartásra jogosult és kapcsolattartásra kötelezett személy kérheti.**”

A Ptk. 4:178. § (1) bekezdése szerint „**A gyermeknek joga, hogy a különélő szülőjével személyes és közvetlen kapcsolatot tartson fenn. A gyermeket nevelő szülő vagy más személy köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani.**”

Mindebből következik, hogy a kapcsolattartás joga elsődlegesen a gyermeki jogok körébe tartozó jogintézmény.

Ebből következik, hogy a tisztességes bírósági eljáráshoz való alapvető jogát az érdekelt indítványozónak sérti az, hogy miközben a kapcsolattartás jogosultsága (és nem kötelezettsége!) az ő beleegyezése, nyilatkoztatása és a fellebbezési joga biztosítása nélkül a bíróságok kötelezzék a kérelmezettet, mint édesanyját arra, hogy a kérelmező apjával kapcsolatot tartson! Az ilyen bírósági döntés - érdekelt indítványozó szerint - a józan észnek sem felel meg [Alaptörvény 28. cikk]. A gyermeket nevelő szülő köteles a zavartalan kapcsolattartást biztosítani, azonban ez nem jelenti azt, hogy a gyermek – ténybeli alapokon nyugvó a kapcsolattartás mellőzésére vonatkozó, méltányolható - akaratnyilatkozata ellenére az édesapjával kapcsolatot kellene tartania.

A Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés b) pontja a kérelem kötelező tartalmi elemként határozza meg, hogy a kérelemben közölni kell a „*kérelmezett nevét, lakóhelyét, továbbá egyéb,*

azonosításához szükséges adatot” azonban a törvény nem tartalmazza, hogy ki lehet az anyagi jog szerinti kérelmezetti pozícióban.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/C.§ (2) bekezdése a kérelmező által kérelmezettként megjelölt személlyel szemben vizsgálja, hogy a kérelmezett megszegte-e a kapcsolattartásra vonatkozó határozatban foglaltakat, és ha igen elrendeli a végrehajtást.

A gyermekekre vonatkozóan a Bnptv. 22/B.§ (1) bekezdés d) pontja, a 22/E.§ (1) bekezdése tartalmaz rendelkezést. A Bnptv. 22/E.§ (1) bekezdése szerint a „*Ha a kapcsolattartás a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása miatt hiúsul meg, a bíróság a kapcsolattartásra vonatkozó határozat végrehajtása iránti eljárást felfüggeszti, feltéve ha*

a) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett – kérelemre vagy a bíróság elrendelése alapján – közvetítői eljárást vesz igénybe vagy

b) a kapcsolattartásra jogosult vagy kötelezett a kapcsolattartás megváltoztatását, korlátozását vagy megvonását kéri a bíróságtól vagy gyámhatóságtól.”

A nemperes eljárás törvényi szövege tehát jelentőséget tulajdonít annak, hogy a kapcsolattartás meghiúsulása a 14. életévét betöltött gyermek akaratnyilvánítása folytán következett be.

Jelen eljárásban a kérelmezett és érdekelt a 7. sz. érdemi végzés elleni fellebbezését – többek között – arra tekintettel terjesztette elő, hogy a nemperes eljárásnak a Bnptv. 22/E. §-a alapján történő kötelező felfüggesztésének esete fennállott, így érdemi határozat meghozatalára nem kerülhetett volna sor!

A gyermek mivel a nemperes eljárást az őt illető anyagi jog alapján megindíthatta volna, valamint a határozat reá vonatkozóan rendelkezést tartalmazott a kapcsolattartás végrehajtásának elrendelésével, így a Pesti Központi Kerületi Bíróság 46. Pk.500.036/2022/7. sorszámú érdemi végzése az érdekelt gyermek személyét is érintette. A gyermek – mint korlátozottan cselekvőképes személy - személye nélkül a kapcsolattartás nem hajtható végre. Erre tekintettel a bíróság végzése az érdekelt indítványozóra is kiterjedt, amelyre tekintettel a fellebbezés visszautasítása és így annak jogerős kizárása a kapcsolattartás végrehajtása tárgyában hozott bírósági döntés tekintetében Alaptörvény-ellenes.

Minderre tekintettel a II. fokú végzés [31]-[49] bekezdésében foglalt indokolása sérti és ellentétes az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésében foglalt alapvető jogokkal.

fc) Ad cc) Az I. r. indítványozó tekintetében a fellebbezési eljárási költségekben a II. fokú bíróság által hozott - az I. r. kérelmezett indítványozót a költségekben marasztaló - törvényéki döntés a **contra legem jogalkalmazás miatt Alaptörvény-ellenes.**

g) Hatékony jogorvoslathoz való jog sérelme [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bek.].

ga) Indítványozó szerint a II. fokú bíróságnak az elsőfokú bíróság végzésének helyben hagyására - az érdekelt fellebbezésében foglaltakra tekintettel - nem kerülhetett volna sor.

A II. fokú végzés [31]-[51] bekezdésében foglalt indokolása e tekintetben ellentétes a való tényekkel és a polgári jog rendelkezésével.

A bíróság a döntését a kérelmező és a kérelmezett közötti nemperes eljárásban hozta meg, amely eljárásban a gyermeknek is félként részt kellett volna vennie a Ptk. 2:1.§ (1) bek.; 2:8.§ (1)-(2) bek; 2:11.§, 2:12.§ (1) és (2) bek. a) pontja, (4) bek; 4:178.§ (1) bek.; 4:180.§ (1) bek.; 4:182.§ (2) bek. 4:185.§ rendelkezései, továbbá a Bnp. 1.§ (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 33.§-a, 34.§ (1) bek. c) pontja, a Pp. 36.§-a; 176.§ (2) bekezdése rendelkezései alapján.

A gyermek érdekelt – mint korlátozottan cselekvőképes - fél kizárása a nemperes eljárásból contra legem jogalkalmazást jelent, amely Alaptörvény-ellenes.

A felet a jogorvoslati jog minden további nélkül megillette volna: a jogorvoslati jog kizárása nem történhetett volna meg azon a jogalapon, hogy az elsőfokú eljárásban a kérelmező vagy a bíróság mulasztása miatt a gyermek, mint fél – aki maga is a kapcsolattartás alanya és jogosultja - nem vehetett részt.

Érdekelt indítványozó a nemperes eljárásban a Pp. 34.§ (2) bekezdés a) pontja alapján törvényes képviselő nélkül is eljárhatott, figyelemmel a Pp. 34.§ (1) bekezdés c) pontja alapján, mert a per tárgyról (a saját kapcsolattartásra való jogosultságáról) a Ptk. 4:178.§ (1) bekezdése alapján polgári jog szabályai szerint érvényesen rendelkezhetett.

A kérelmező kérelmének a gyermekre történő kiterjesztése (a nemperes eljárásba félként történő bevonása) nélkül a kérelmező kérelmét – mint az érintett személynek a kötelező perben állásának hiánya miatt érdemi elbírálásra alkalmatlant – vissza kellett volna utasítania a Pp. 176.§ (2) bekezdés b) pontja alapján bíróság(ok)nak. Ennek mellőzése Alaptörvény-ellenes.

Nem felel meg a való tényeknek, hogy a gyermekre a bírósági határozat rendelkezést nem tartalmaz, mivel a határozat a gyermek tekintetében rendeli el a kapcsolattartás pótlását; másrészt a gyermeknek a kérelmező apával való – a gyermek akaratnyilatkozata alapján történt kapcsolattartás elmulasztására tekintettel [amelynek létjogosultságát és tényekben történő realizálását a Bnp. 22/E.§ (1)-(2) bekezdése is elismeri] – alaptalanul szankcionálja a kérelmezett anyát pénzbírság kiszabásával.

A korlátozottan cselekvőképes gyermeket ezért a bírósági döntés közvetlenül is érinti, amellyel szemben – alkotmányosan – a bíróságoknak jogorvoslati jogot kell biztosítani, a magyar jog és a hivatkozott nemzetközi egyezmények alapján.

gb) A fellebbezési eljárási költségekben történő marasztalás, olyan személyre vonatkozóan, aki a fellebbezési eljárásban nem vett részt - eljárási tekintetben is - a hatékony jogorvoslathoz való jog sérelmét okozta – így a II. fokú bíróság kiegészített végzése Alaptörvény-ellenes. A kérelmezett indítványozó számára a jogorvoslati döntés vagyoni sérelmet okozott.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi Törvényszék, mint II. fokú bíróság megsértette az indítványozók hatékony jogorvoslathoz való jogát.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

a) Nyilatkozat arról, ha az indítványozó kezdeményezte-e a bíróságon az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági határozat végrehajtásának felfüggesztését.

1) Indítványozó nem kezdeményezte a az alkotmányjogi panasszal támadott bírósági végzés végrehajtásának felfüggesztését.